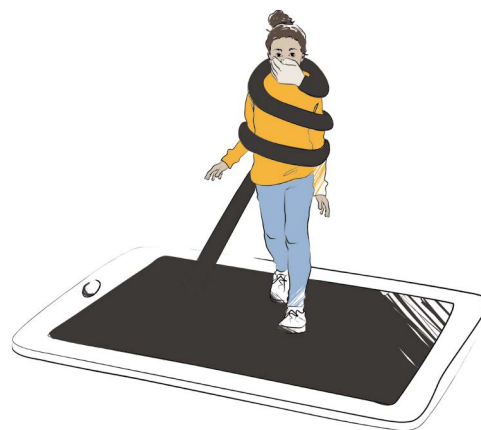
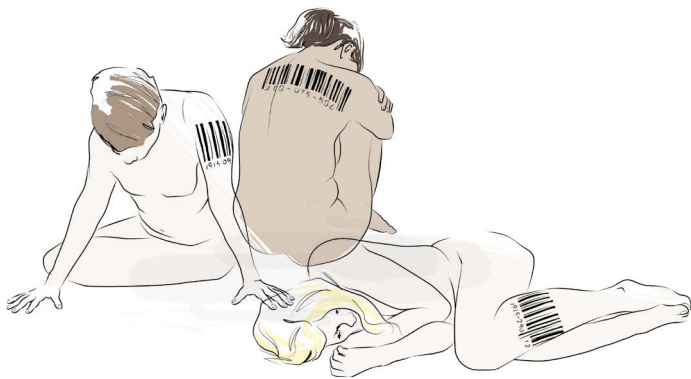

Handlingsplan till strategi för att förebygga
och bekämpa våld i Stockholms län

HANDLINGSPLAN 2024–2027

Våld i nära relation, hedersrelaterat våld och förtryck,
människohandel för sexuella ändamål, prostitution,
sexuellt våld oberoende relation.

INNEHÅLL

INLEDNING	3
ÅTGÄRDER 2024–2027	4
Mål 1: Myndigheter och aktörer arbetar våldsförebyggande	4
Mål 2: Våldsutövare har tillgång till återfallsförebyggande insatser utifrån sina behov.....	6
Mål 3: Myndigheter och aktörer arbetar aktivt för att upptäcka våldsutsatta vuxna och barn samt våldsutövare	9
Mål 4: Våldsutsatta vuxna och barn har tillgång till insatser utifrån sina behov.....	12
Mål 5: Rättsvårdande myndigheter håller god kvalitet i utredningar och i rättsprocesser...	14
Mål 6: Våldsutsatta vuxna och barn medverkar i brottsutredningar.....	16
Mål 7: Myndigheter och aktörer arbetar med systematisk kunskapsutveckling	18
Mål 8: Myndigheter och aktörer använder metoder och insatser som vilar på evidens och/eller på beprövad erfarenhet	20
OPERATION KVINNOFRID	22
ANSVARIGA MYNDIGHETER	23

För mer information kontakta
enheten för social utveckling
Tfn: 010-223 10 00

Rapport 2023:27 i Länsstyrelsen Stockholms rapportserie

Illustrationer: Christina Heitmann

Utgivningsår: 2023
ISBN: 978-91-7937-272-9

Du hittar rapporten på vår webbplats
www.lansstyrelsen.se/stockholm

INLEDNING

Denna handlingsplan är en del av *Strategi för att förebygga och bekämpa våld i Stockholms län 2020–2026*. Handlingsplanen är den andra under strategi-perioden och innehåller åtgärder för att uppnå de åtta regionala målen. Den första handlingsplanen löpte under perioden 2020–2022 men förlängdes till att även omfatta 2023. Denna handlingsplan tar sin utgångspunkt i uppföljningen av arbetet utifrån den första handlingsplanen som beskrivs i den regionala lägesrapporten 2022 för strategi och handlingsplan för att förebygga och bekämpa våld i Stockholms län.

Handlingsplanen har tagits fram inom ramen för samverkansplattformen Operation Kvinnofrid. Åtgärderna gäller för Länsstyrelsen, Polisen, Kriminalvården, Åklagarmyndigheten, Region Stockholm, Storsthlm samt Stockholms stad. Åtgärderna är både enskilda och tvärsektoriella. Flera åtgärder kommer även genomföras inom ramen för samverkansplattformen. Nytt för denna handlingsplan är att även Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen har med åtaganden. De två myndigheterna ingår inte i den regionala samverkansplattformen Operation kvinnofrid men har sedan 2018 arbetat med ett gemensamt regeringsuppdrag för att förbättra sin upptäckt av våld. De två myndigheternas åtgärderna i denna handlingsplan är en del av deras arbete utifrån regeringsuppdraget. Denna bredare bild av det regionala arbetet mot våld i Stockholms län synliggör vikten av att ingen aktör ensamt kan skapa förändring men vi kan utgöra viktiga bitar i ett gemensamt pussel mot samma mål.

Alla myndigheter har eget ansvar att följa upp de åtgärder som de åtagit sig under handlingsplansperioden samt att rapportera in resultat till Länsstyrelsen som ansvarar för att sammanställa uppgifterna i en årlig lägesrapport. Inom ramen för lägesrapporten kommer även; *Strategi för att förebygga och bekämpa våld i Stockholms län 2020–2026*, att följas upp. Vissa åtgärder i handlingsplanen kommer följas upp årligen och andra vid handlingsplanens slut. Alla åtgärder och indikatorer kommer dock att genomgå en årlig översyn och justeras vid behov.

I målformuleringarna benämns länets statliga myndigheter och kommuner som myndigheter och organisationer inom civilsamhället eller näringslivet benämns som aktörer.

Förhoppningen är att även andra regionala och lokala myndigheter och aktörer tar fram organisations-specifika handlingsplaner utifrån strategins mål, baserad på egna utmaningar och förutsättningar.

ÅTGÄRDER 2024–2027

MÅL 1: MYNDIGHETER OCH AKTÖRER ARBETAR VÅLDSFÖREBYGGANDE

För att nå dit behöver följande vara på plats:

- Kunskap om universella våldsförebyggande metoder och arbetssätt inom myndigheters och aktörers organisationer.
- Universella våldsförebyggande insatser såsom normkritiska metoder och arbetssätt kopplat till kön, sexualitet och våld tillämpas inom arenor där barn och unga vuxna vistas.
- Myndigheter samverkar med civilsamhället och näringslivet kring det våldsförebyggande arbetet.

Relevanta utvecklingsområden utifrån uppföljning av strategin och handlingsplanen 2020–2022:

- Fortsatt behov av utveckling och implementering av effektiva och relevanta våldsförebyggande metoder inom förskolan och skolan. Särskilt då diskrepansen mellan elever och pedagogisk personals uppfattning, om att skolan gör tillräckligt om en elev blir illa behandlad, är fortsatt stor i både grundskolan och gymnasiet. Flickor litar i mindre utsträckning än vad pojkar gör på att de vuxna på skolan gör tillräckligt. Pedagogisk personal skattar även högre än eleverna att de ger alla elever samma möjligheter oavsett kön. Flickor och pojkar i grundskolan skattar lägst.

ÅTGÄRD 2024–2027	ANSVARIG	UPPFÖLJNING/INDIKATORER	FREKVENNS
1.1 Stötta införande av effektiva förebyggande metoder, arbetssätt och kunskapsstöd i förskolan, exempelvis <i>Liten och Trygg</i>.	Länsstyrelsen	Antal pågående och fullföljda processer/insatser där Länsstyrelsen är en stöttande part.	Årligen
1.2 Stötta införande av effektiva förebyggande metoder, arbetssätt och kunskapsstöd i skolan exempelvis <i>Tryggare skola</i> samt ge vägledning till andra relevanta metoder.	Länsstyrelsen	Antal pågående och fullföljda processer/insatser där Länsstyrelsen är en stöttande part.	Årligen
1.3 Stötta införande av effektiva förebyggande metoder, arbetssätt och kunskapsstöd inom organiserad fritidsverksamhet för barn och unga, exempelvis <i>MVP Fritid</i>.	Länsstyrelsen	Antal pågående och fullföljda processer/insatser där Länsstyrelsen är en stöttande part.	Årligen
1.4 Stötta införande av effektiva förebyggande metoder, arbetssätt och kunskapsstöd riktat till föräldrar.	Länsstyrelsen	Antal pågående och fullföljda processer/insatser där Länsstyrelsen är en stöttande part.	Årligen
1.5 Stödja och bidra till samarbetet kring tidigt förebyggande arbete på lokal och regional nivå, exempelvis genom <i>kommunbesök, kommundialoger och konferensen Samverkan på riktigt</i>.	Länsstyrelsen	Antal pågående och fullföljda processer/insatser där Länsstyrelsen är en stöttande part.	Årligen
1.6 Förbättra arbetet gällande kontaktförbud där fokus ska ligga på förbudspersonen.	Polismyndigheten	Antalet genomförda RRI-samtal med förbudspersoner, antal förlängningar av kontaktförbud, antal kontaktförbud med elektronisk övervakning.	Årligen
1.7 Säkerställa att Arbetsförmedlingens leverantörer och samverkansparter har kunskap om våldsutsatthet och våldsutövande, och tillämpar det i kontakt med sina kunder för att kunna erbjuda rätt och relevant stöd.	Arbetsförmedlingen	Det finns ett krav i avtalen för alla leverantörer att de måste genomföra webbutbildningen <i>Ökad upptäckt av våld – en webbkurs för leverantörer</i> . Leverantörer ska kunna visa upp kursintyg på begäran.	Årligen

MÅL 2: VÅLDSUTÖVARE HAR TILLGÅNG TILL ÅTERFALLSFÖREBYGGANDE INSATSER UTIFRÅN SINA BEHOV

För att nå dit behöver följande vara på plats:

- Myndigheter har kunskap, metoder och arbetssätt för att erbjuda insatser till våldsutövare som överensstämmer med deras behov.
- Myndigheter och aktörer samverkar kring återfallsförebyggande insatser.
- Det finns målgruppsanpassad information om hjälp, stöd och behandling för våldsutövare.

Relevanta utvecklingsområden utifrån uppföljning av strategin och handlingsplanen 2020–2022:

- Kommunernas arbete med våldsutövare i nära relationer är ett fortsatt utvecklingsområde i länet. Det finns ett behov av att förtydliga olika aktörers ansvar och roller samt samverkansbehov vad gäller stöd till våldsutövare.
- Stödet till våldsutövare behöver omfatta fler våldsutsattheter än våld i nära relationer. Stödet till våldsutövare som har begått sexualbrott och utövat hedersrelaterat våld och förtryck är mindre utvecklat i länet.
- Det finns behov av specialiserade verksamheter (både kommunala och regionala) som använder arbetssätt och metoder som vilar på evidens eller beprövad erfarenhet.

ÅTGÄRD 2024–2027	ANSVARIG	UPPFÖLJNING/INDIKATORER	FREKVENNS
2.1 Utveckla Stöd för yrkesverksamma på www.operationkvinnofrid.se med fokus på våldsutövare.	Operation kvinnofrid	<i>Stöd för yrkesverksamma – Operation Kvinnofrid</i> är uppdaterad med fokus på våldsutövare.	Vid handlingsplanens slut
2.2 Sprida uppdaterat Stöd för yrkesverksamma på www.operationkvinnofrid.se	Operation kvinnofrid	Antal besök på <i>Stöd för yrkesverksamma – Operation Kvinnofrid</i> samt nya undersidor med fokus på våldsutövare.	Årligen
2.3 Utveckla Vägledningen för yrkesverksamma på www.operationkvinnofrid.se med stöd kring möjligheter att dela information, mellan myndigheter, om enskilda våldsutövare.	Operation kvinnofrid	<i>Stöd för yrkesverksamma – Operation Kvinnofrid</i> är uppdaterad med stöd kring möjligheten att dela information om enskilda våldsutövare.	Vid handlingsplanens slut
2.4 Utveckla samverkan gällande kontaktförbud där fokus ska vara på förbudspersonen.	Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten	Antal beviljade kontaktförbud per 100 000 invånare alt. per sökt kontaktförbud. Andel kvalificerade kontaktförbud som utfärdas. Andel anmälda överträdelser av kontaktförbud.	Årligen
2.5 Stötta införande av effektiva återfallsförebyggande metoder, arbetssätt och kunskapsstöd i kommunala verksamheter.	Länsstyrelsen	Antal pågående och fullföljda processer/insatser där Länsstyrelsen är en stöttande part.	Årligen
2.6 Sprida information om stödlinjer till våldsutövare som exempelvis <i>Välj att sluta</i>.	Länsstyrelsen	Antal stödsökande till <i>Välj att sluta</i> från Stockholms län.	Årligen
2.7 Stödja och bidra till samarbetet kring det återfallsförebyggande arbetet på lokal och regional nivå, exempelvis genom KAST och det regionala nätverket <i>Navis</i>¹.	Länsstyrelsen	Antal anslutna kommuner till KAST. Antal kommuner som är representerade i det regionala nätverket <i>Navis</i> .	Årligen

¹ Navis står för Nätverk för behandlare av våldsutövare i Stockholms län.

ÅTGÄRD 2024–2027	ANSVARIG	UPPFÖLJNING/INDIKATORER	FREKVENNS
<p>2.8 Förbättra samverkan kring våldsutövare mellan Polisen, kommunernas socialtjänst, Kriminalvården och Region Stockholm med särskilt fokus på informationsdelning och sekretessbrytande bestämmelser, med utgångspunkt i framtagna beprövade arbetssätt i landet.</p>	<p>Polismyndigheten, kommunerna i länet, Kriminalvården och Region Stockholm</p>	<p>Deskriptiv beskrivning av genomfört arbete.</p>	<p>Vid handlingsplanens slut.</p>
<p>2.9 Förbättra samverkan mellan Frivården och kommunernas socialtjänst, avseende våldsutövare, i syfte att förebygga återfall i brott.</p>	<p>Kriminalvården och kommunerna i länet</p>	<p>Deskriptiv beskrivning av genomfört arbete.</p>	<p>Vid handlingsplanens slut.</p>
<p>2.10 Påbörja och genomföra behandlingsprogram mot våld i nära relation, hedersrelaterat våld och förtryck samt sexualbrott.</p>	<p>Kriminalvården</p>	<p>Antal påbörjade, pågående samt fullföljda behandlingsprogram fördelat på våldstyp</p>	<p>Årligen</p>

MÅL 3: MYNDIGHETER OCH AKTÖRER ARBETAR AKTIVT FÖR ATT UPPTÄCKA VÅLDSUTSATT VUXNA OCH BARN SAMT VÅLDSUTÖVARE

För att nå dit behöver följande vara på plats:

- Myndigheter har rutiner och kompetens för att upptäcka våldsutsatta vuxna och barn.
- Myndigheter har rutiner och kompetens för att upptäcka våldsutövare.

Relevanta utvecklingsområden utifrån uppföljning av strategin och handlingsplanen 2020–2022:

- Kommunerna uppger i allt större utsträckning att de har rutiner vid indikation på att en vuxen är utsatt för våld av närstående. En positiv utveckling som bör främjas och i fortsättningen även inkludera våldsutövare i nära relationer.
- Rutiner för upptäckt av såväl våldsutövande som våldsutsatthet behöver även komma på plats inom hälso- och sjukvården samt vid nationella och på regionala myndigheter.
- Det finns behov av att utveckla arbetet med att, på ett systematiskt sätt, upptäcka andra typer än våld än i nära relationer och använda standardiserade frågeformulär för upptäckt.
- Implementera metoder i förskolan, och andra verksamheter som riktar sig till yngre barn, med syfte att tidigt upptäcka våldsutsatthet.

ÅTGÄRD 2024–2027	ANSVARIG	UPPFÖLJNING/INDIKATOR	FREKVENNS
3.1 Synliggöra stöd för arbetsgivare för att upptäcka våldsutsatthet och våldsutövande inom den egna organisationen.	Operation kvinnofrid	<i>Kunskapsstöd</i> – Operation <i>Kvinnofrid</i> är uppdaterad med stöd för arbetsgivare för att upptäcka våldsutsatthet och våldsutövande inom den egna organisationen.	Vid handlingsplanens slut
3.2 Stötta införande av effektiva metoder, arbetssätt och kunskapsstöd för att upptäcka våldsutsatta och våldsutövare i regionala och lokala verksamheter, ex <i>Liten och trygg</i> i förskolan.	Länsstyrelsen	Antal pågående och fullföljda processer/insatser där Länsstyrelsen är en stöttande part utifrån våldstyp.	Årligen
3.3 Genomföra basutbildningar, med fokus på upptäckt av pågående våld, för personal inom hälso- och sjukvården samt tandvården.	Region Stockholm	Antal enheter som genomgått utbildningen inom hälso- och sjukvården respektive tandvården.	Årligen
3.4 Tillhandahålla <i>Webbutbildning om våld i nära relationer för hälso- och sjukvården.</i>	Region Stockholm	Antal personer som genomgått webbutbildningen.	Årligen
3.5 Utveckla och implementera nya söktermer, kopplat till våld, i journal-systemet <i>TakeCare</i>.	Region Stockholm	Användarfrekvens av nya söktermer på enheter som använder <i>TakeCare</i> .	Årligen
3.6 Ställa frågor om våldsutövande till personer dömda för annan brottslighet.	Kriminalvården	Antal dömda för annan brottslighet som får frågan om våldsutövning samt av dessa andel jakande svar.	Årligen
3.7 Ställa frågor om våldsutsatthet i alla sjukpenning- och rehabiliteringsersättningsärenden där Försäkringskassan utreder förutsättningar för återgång i arbete.	Försäkringskassans avdelning för sjukförsäkringen, verksamhetsområde 3 Stöd för återgång, Stockholm.	Andel försäkringsutredare inom sjukpenning och rehabiliteringsersättning som ställer frågor om våldsutsatthet till individen i samtliga eller de flesta sjukförsäkringsärenden ² .	Vid handlingsplanens slut.

² Uppföljning sker på nationell nivå inom Försäkringskassan vilket ger en indikation om hur det ser ut regionalt i Stockholm.

ÅTGÄRD 2024–2027	ANSVARIG	UPPFÖLJNING/INDIKATOR	FREKVENS
3.8 Ställa frågor om våldsutsatthet till inskrivna arbetssökande och, vid behov, hänvisa vidare till relevant stöd.	Arbetsförmedlingen	Andel medarbetare med kundkontakt på lokalkontor som ställt frågor om våldsutsatthet. Andel medarbetare som hänvisat våldsutsatta vidare till stöd, skydd och/eller behandling.	Årligen
3.9 Ställa frågor om våldsutövande till inskrivna arbetssökande och, vid behov, hänvisa vidare till relevant stöd.	Arbetsförmedlingen	Andel medarbetare med kundkontakt på lokalkontor som ställt frågor om våldsutövande. Andel medarbetare som hänvisat våldsutövare vidare till stöd och/eller behandling.	Årligen

MÅL 4: VÅLDSUTSATTA VUXNA OCH BARN HAR TILLGÅNG TILL INSATSER UTIFRÅN SINA BEHOV

För att nå dit behöver följande på plats:

- Myndigheter har kunskap, metoder och arbetssätt för att erbjuda insatser till våldsutsatta som överensstämmer med deras behov.
- Myndigheter och aktörer samverkar kring insatser för våldsutsatta.
- Det finns målgruppsanpassad information om hjälp, stöd, skydd och behandling för våldsutsatta.

Relevanta utvecklingsområden utifrån uppföljning av strategin och handlingsplanen 2020–2022:

- Det finns behov av att utveckla rutiner för skolgång för barn i skyddat boende i samtliga kommuner i länet. Trots en stadig ökning de senaste åren uppger fortsatt endast cirka 40 procent³ av länets kommuner/stadsdelar att de har en rutin.
- Utveckla stödet till vuxna utsatta för sexuellt våld oberoende av relation, prostitution och människohandel för sexuella ändamål samt hedersrelaterat våld och förtryck så att detta finns tillgängligt för samtliga invånare i länet.

³ Av de kommuner och stadsdelar som besvarat frågan i Socialstyrelsens Öppna Jämförelser – våld i nära relationer.

ÅTGÄRD 2024–2027	ANSVARIG	UPPFÖLJNING/INDIKATOR	FREKVENNS
4.1 Utveckla Vägledningen för yrkesverksamma på www.operationkvinnofrid.se med stöd kring möjligheter att dela information, mellan myndigheter, om enskilda våldsutsatta.	Operation kvinnofrid	<i>Stöd för yrkesverksamma - Operation Kvinnofrid</i> är uppdaterad med stöd kring möjligheten att dela information om enskilda våldsutsatta.	Vid handlingsplanens slut
4.2 Sprida information om stödlinjer till våldsutsatta.	Länsstyrelsen	Antal stödsökande från Stockholms län till respektive stödlinje.	Årligen
4.3 Stödja och bidra till samarbetet kring arbetet med våldsutsatta på lokal och regional nivå ex genom <i>Kvinnofrids-samordnarnätverket, Origo, Mika-mottagningen</i> och <i>regionkoordinator mot prostitution och människohandel</i>.	Länsstyrelsen, Region Stockholm, Regionskoordinatorer och kommuner.	Antal deltagande kommuner i kvinnofridssamordnarnätverket. Antal anslutna kommuner till Origo respektive <i>Mika-mottagningen</i> . Stockholms län har minst två regionkoordinatorer som omfattar både vuxen och barn.	Årligen
4.4 Stötta införande av effektiva metoder, arbetssätt och kunskapsstöd i regionala och lokala verksamheter för att ge stöd och skydd till utsatta.	Länsstyrelsen	Antal pågående och fullföljda processer där Länsstyrelsen är en stöttande part fördelat på våldstyp. Antal ärenden för regionkoordinator mot prostitution och människohandel.	Årligen
4.5 Förbättra samverkan kring våldsutsatta mellan Polisen, kommunernas socialtjänst, Kriminalvården och Region Stockholm med särskilt fokus på informationsdelning och sekretessbrytande bestämmelser, med utgångspunkt i framtagna beprövade arbetssätt i landet.	Polismyndigheten, länets kommuner, Kriminalvården och Region Stockholm	Deskriptiv beskrivning av genomfört arbete.	Vid handlingsplanens slut
4.6 Stärka samverkansprocesser mellan kommunernas socialtjänst och hälso- och sjukvården för att personer utsatta för våld ska få tillgång till adekvat vård och stöd samt synliggöra tillgängligt stöd för målgruppen inom hälso- och sjukvården.	Länets kommuner och Region Stockholm	Deskriptiv beskrivning av genomfört arbete.	Vid handlingsplanens slut

MÅL 5: RÄTTSVÅRDANDE MYNDIGHETER HÅLLER GOD KVALITET I UTREDNINGAR OCH I RÄTTSPROCESSER

För att nå dit behöver följande insatser vara på plats:

- Rättsvårdande myndigheter har ändamålsenlig kunskap, metoder och arbetssätt.
- Myndigheter och aktörer samverkar i brottsutredningar.

Relevanta utvecklingsområden utifrån uppföljning av strategin och handlingsplanen 2020–2022:

- Personupplklaringsprocenten skiljer sig åt mellan strategins våldstyper och sammanfattningsvis finns det stora utvecklingsbehov särskilt inom sexualbrotten och brott mot barn.
 - Personupplklaringsprocenten har inte förändras nämnvärt gällande brott i nära relationer. Den är något högre för utsatta kvinnor än för utsatta män. Gällande barn utsatta för grov fridskränkning har ingen utveckling kunnat utläsas under mätperioden.
 - Under 2022 har en markant ökning skett vad gäller personupplklärung av hedersrelaterade brott som äktenskapstvång som ligger långt över utvecklingen i riket. Det är viktigt att fortsätta det utvecklingsarbete som påbörjats inom exempelvis polisen i länet.
 - Utvecklingen går nedåt när det kommer till personupplklärung för sexualbrott. Personupplklaringsprocenten för våldtäktsbrott och grooming visar de lägsta nivåerna under mätperioden.
 - För prostitution är det fortsatt ungefär hälften av brottet köp av sexuell tjänst som leder till personupplklärung. Ett fortsatt utvecklingsbehov kan särskilt ses gällande utnyttjande av barn genom köp av sexuell handling där personupplklaringsprocenten är fortsatt låg.
 - Vid arbete mot människohandel har personupplklaringsprocenten för koppleri inte kunnat förbättrats under mätperioden och inget människohandelsbrott ledde till personupplklärung 2022.

ÅTGÄRD 2024–2027	ANSVARIG	UPPFÖLJNING/INDIKATOR	FREKVENNS
5.1 Effektivisera brottsbekämpningen genom den särskilda satsningen på särskilt utsatta brottsoffer i syfte att intensifiera arbetet med brott i nära relation, människohandel och sexualbrott, inklusive hedersrelaterad brottslighet samt internetrelaterade sexuella övergrepp mot barn.	Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten	Utvecklas under handlingsplansperioden.	Vid handlingsplanens slut
5.2 Utveckla arbetsätt och intern samverkan samt nyttja metodstöd i syfte att förbättra utredningarna så att fler utredningar leder till att en misstänkt kan lagföras inom de prioriterade brottstyperna: brott i parrelation, sexualbrott, brott mot barn, hedersrelaterad brottslighet (brott mot särskilt utsatta brottsoffer).	Åklagarmyndigheten	Andel lagförda brott gällande grov fridskränkning, grov kvinnofridskränkning, misshandel i parrelation, våldtäkt samt köp av sexuell handling av barn .	Årligen
5.3 Utveckla arbetsätt och nyttja befintligt metodstöd för att förbättra utredningar gällande personer dömda för brott i relation, sexualbrott och hedersrelaterad brottslighet.	Kriminalvården	Deskriptiv beskrivning av genomfört arbete samt antal personutredningar och fördjupade utredningar som utförts utifrån befintlig risk-, behov- och mottaglighetsutredning.	Årligen
5.4 Genomföra personutredningar av god kvalitet⁴ inom frivården.	Kriminalvården	Kriminalvården säkerställer god kvalitet genom granskning av samtliga personutredningar i Frivårdskollegiet.	Årligen

⁴ Med god kvalitet avses att personal, utifrån risk och behov, föreslår den påföljd som är mest verkningfull när det gäller att förhindra återfall.

MÅL 6: VÅLDSUTSATTNA OCH BARN MEDVERKAR I BROTTsutREDNINGAR

För att nå dit behöver följande vara på plats:

- Våldsutsatta vuxna och barn har skydd och stöd under brottsutredning och rättsprocess utifrån sina behov.

Relevanta utvecklingsområden utifrån uppföljning av strategin och handlingsplanen 2020–2022:

- Andelen brott där barn är målsägande som handlagts inom 90 dagar behöver prioriteras då fortsatt en stor del av dessa ärenden inte handläggs inom given tidsram.
- Liknande samverkan som finns mellan Polisen och Stockholms stad, gällande arbetet mot köp av sexuell tjänst och människohandel, vore förtjänstfullt att utveckla mellan polisen och andra kommuner i länet för att stärka arbetet även där. Så även för andra våldstyper.
- Andelen beviljade kontaktförbud har legat på en låg nivå sedan 2020. Anledningen till de låga nivåerna behöver undersökas ytterligare för att säkerställa orsak och ge förbättringsförslag i det arbetet.
- Inflödet till stödcentrumen i länet är lågt på många håll. Vidare arbete för att undersöka och överkomma eventuella hinder för hänvisning eller att stödsökande söker sig dit direkt bör fortsätta.

ÅTGÄRD 2024–2027	ANSVARIG	UPPFÖLJNING/INDIKATORER	FREKVENNS
6.1 Förbättra formerna för samverkan mellan Polisen och Åklagarmyndigheten för att få till stånd regionala och lokala överenskommelser om bl.a. åtgärder för resurssättning avseende brott i nära relation, människohandel, sexualbrott, inklusive hedersrelaterad brottslighet samt internetrelaterade sexuella övergrepp mot barn.	Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten	Utvecklas under handlingsplansperioden.	Vid handlingsplanens slut.
6.2 Utveckla åklagarnas operativa förmåga inom kontaktförbud (kunskapslyft/utbildning) i syfte att aktuella verktyg används i större utsträckning och enhetligt.	Åklagarmyndigheten	Antal beviljade kontaktförbud per 100 000 invånare alt. per sökt kontaktförbud. Andel kvalificerade kontaktförbud som utfärdas. Andel anmälda överträdelser av kontaktförbud.	Vid handlingsplanens slut.
6.3 Stödja och främja samverkan på lokal och regional nivå med fokus på brottsofferstöd, exempelvis genom länets stödcentrum.	Länsstyrelsen	Antal kommuner representerade på träffar med länets stödcentrum samt beskrivning av det arbete som genomförts i samverkan mellan stödcentrumen.	Årligen
6.4 Förbättra samverkan mellan Polisen och länets kommuner i syfte att stödja våldsutsatta i rättsprocessen.	Polismyndigheten och länets kommuner	Deskriptiv beskrivning av genomfört arbete.	Vid handlingsplanens slut.

MÅL 7: MYNDIGHETER OCH AKTÖRER ARBETAR MED SYSTEMATISK KUNSKAPSUTVECKLING

För att nå dit behöver följande vara på plats:

- Myndigheter och aktörer använder systematisk uppföljning och utvärdering för att utveckla sin verksamhet.

Relevanta utvecklingsområden utifrån uppföljning av strategin och handlingsplanen 2020–2022:

- Allt fler kommuner/stadsdelar använder systematisk uppföljning till verksamhetsutveckling inom våld i nära relationer. Det finns dock ett fortsatt utvecklingsbehov för att detta ska tillämpas i samtliga kommuner.
- Ett långsiktigt sätt att följa utvecklingen av kommunernas arbete med kompetensutveckling och kartläggning som omfattar utsatthet för flera olika våldstyper när Socialstyrelsen tagit bort frågor om detta från Öppna jämförelser.

ÅTGÄRD 2024–2027	ANSVARIG	UPPFÖLJNING/INDIKATORER	FREKVENNS
7.1 Stödja och bidra till utbildning och kompetensutveckling i länet exempelvis genom utbildning för kursledare som ska hålla i basutbildningar med stöd av befintliga webbutbildningar och för yrkesverksamma som möter barn med funktionsnedsättning.	Länsstyrelsen	Antal utbildare kursledare uppdelat på våldstyp och organisation/kommun.	Årligen
7.2 Stödja användandet av verktygen för systematisk uppföljning; våldsutövare (SUV) och våldsutsatta (SU Kvinnofrid) inom socialtjänsten.	Länsstyrelsen	Antal pågående och fullföljda processer/insatser.	Årligen
7.3 Genomföra kunskapshöjande insatser och främja erfarenhetsutbyte för yrkesverksamma som möter barn i skyddat boende.	Länsstyrelsen	Antal pågående och fullföljda processer/insatser.	Årligen
7.4 Genomföra kunskapshöjande insatser och främja erfarenhetsutbyte för yrkesverksamma som möter personer som utövat våld i nära relationer.	Länsstyrelsen	Antal pågående och fullföljda processer/insatser.	Årligen
7.5 Implementera nya söktermer, kopplat till våld, i journalsystemet <i>TakeCare</i>.	Region Stockholm	Användarfrekvens av nya söktermer på enheter som använder <i>TakeCare</i> .	Årligen
7.6 Tillgängliggöra stödmaterial för psykosociala team inom primärvården och andra delar av hälso- och sjukvården.	Region Stockholm	Antal nedladdningar av materialet	Årligen
7.7 Identifiera utvecklingsområden samt ta fram rekommenderade arbetssätt eller rutiner för arbetet med våldsutövare och våldsutsatta i länet	Region Stockholm	Rekommenderade arbetssätt eller rutiner är framtagna.	Vid handlingsplanens slut.
7.8 Löpande säkerställa att nyanställda försäkringsutredare inom Försäkringskassans avdelning för sjukförsäkringen, verksamhetsområde 3 Stöd för återgång, genomgår obligatorisk utbildning i att motverka mäns våld mot kvinnor.	Försäkringskassans avdelning för sjukförsäkringen, verksamhetsområde 3 Stöd för återgång, Stockholm	Utbildning för nyanställda kring mäns våld mot kvinnor är fortsatt en obligatorisk del av Försäkringskassans internutbildning.	Årligen
7.9 Erbjud kompetensutvecklingsinsatser, om att upptäcka våldsutsatthet och våldsutövande, till alla medarbetare på Arbetsförmedlingen.	Arbetsförmedlingen	Andel medarbetare som genomfört myndighetens tillgängliga utbildningar om att upptäcka våldsutsatthet och våldsutövande.	Årligen

MÅL 8: MYNDIGHETER OCH AKTÖRER ANVÄNDER METODER OCH INSATSER SOM VILAR PÅ EVIDENS OCH/ELLER PÅ BEPRÖVAD ERFARENHET

För att nå dit behöver följande vara på plats:

- Myndigheter och aktörer arbetar utifrån bästa tillgängliga kunskap.
- Myndigheter kvalitetssäkrar sina metoder och arbetssätt med stöd av forskning.

Relevanta utvecklingsområden utifrån uppföljning av strategin och handlingsplanen 2020–2022:

- Vi ser behov av förvaltande aktörer som kan ge implementeringsstöd över tid. Detta gäller såväl det förebyggande och återfallsförebyggande arbetet som arbetet med att upptäcka samt ge stöd och skydd till utsatta.

ÅTGÄRD 2024–2027	ANSVARIG	UPPFÖLJNING/INDIKATORER	FREKVENNS
8.1 Bidra till att kvalitetssäkra metoder och arbetssätt med stöd av forskning.	Länsstyrelsen	Antal påbörjade, pågående och fullföljda processer/insatser.	Årligen
8.2 Stötta utveckling av kommunernas arbete med åtgärdsplaner och samverkansöverenskommelser med Polisen till att inkludera våldstyperna i den regionala strategin.	Länsstyrelsen	Antal kommuner som har arbete med flera våldstyper inskrivna i sina samverkansöverenskommelser och åtgärdsplaner	Årligen
8.3 Utveckla stödmaterial för psykosociala team inom primärvården och andra delar av hälso- och sjukvården.	Region Stockholm	Antal nedladdningar av materialet	Årligen
8.4 Utveckla arbetet med att ta fram riskindikatorer för dödligt partnervåld utifrån forskning.	Polismyndigheten	Utvecklas under handlingsplansperioden.	Vid handlingsplanens slut.
8.5 Utveckla metoder och arbetssätt för att upptäcka våldsutsatthet och våldsutövande hos arbetssökande.	Arbetsförmedlingen	Myndigheten har ett uppdaterat handläggarstöd samt nya arbetssätt för att upptäcka våldsutsatthet och våldsutövande bland arbetssökande.	Vid handlingsplanens slut.
8.6 Sprida <i>Predov</i> till kommuner i länet.	Kriminalvården	Antal kommuner som har påbörjat ett implementeringsarbete med stöd av Kriminalvården.	Årligen

OPERATION KVINNOFRID

OPERATION KVINNOFRID

Operation Kvinnofrid är Stockholms läns myndighetsgemensamma samverkansplattform för att förebygga och bekämpa våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution och människohandel för sexuella ändamål och sexuellt våld oberoende av relation.

Deltagande myndigheter är; Länsstyrelsen Stockholm, Polisen, Kriminalvården, Region Stockholm, Åklagarmyndigheten, Stockholms stad och Storsthlm som företräder länets 26 kommuner.

Utgångspunkten för arbete inom Operation Kvinnofrid är att genom tvärsektoriell samverkan förebygga att våldet uppstår, främja kunskap och metodutveckling, främja att våldsutsatta vuxna och barn erbjuds insatser utifrån sina behov och att våldsutövare erbjuds återfallsförebyggande insatser i syfte att våldet upphör.

Det gemensamma uppdraget inom samverkansplattformen är:

- Främja samverkan mellan myndigheter och andra aktörer.
- Bidra till att *Strategi för att förebygga och bekämpa våld i Stockholms län 2020–2026*, genomföras och får genomslag i länet.
- Verka för att genomföra och följa upp de åtgärder som respektive samverkansaktör åtagit sig i *Handlingsplan för Strategi för att förebygga och bekämpa våld i Stockholms län, 2020–2022 samt Handlingsplan för Strategi för att förebygga och bekämpa våld i Stockholms län, 2024–2027*.
- Arbeta för att strategin omsätts till regionala och lokala handlingsplaner samt reviderar framtida regionala handlingsplaner.
- Följa upp och analysera utvecklingen av den regionala strategins målsättningar samt sammanställa resultatet i lägesrapporter.

ANSVARIGA MYNDIGHETER

Länsstyrelsen
Stockholm

Länsstyrelsen – regionalt samordningsansvar

Länsstyrelserna fick 2018 ett särskilt regeringsuppdrag att stödja genomförande och uppföljning av regeringens nationella strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor 2017–2026. Från och med 2022 blev länsstyrelsernas arbete förordningsstyrt. Länsstyrelsernas regionala arbete syftar till att förebygga och bekämpa våld i nära relation, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution och människohandel samt sexuellt våld.

I det regionala uppdraget ingår bland annat att stödja och bidra till:

- framtagandet och genomförandet av regionala sektorsövergripande strategier och handlingsplaner,
- införandet av effektiva metoder, arbetssätt och kunskapsstöd i regionala och lokala verksamheter,
- samarbetet på lokal, regional och nationell nivå,
- utbildning och kompetensutveckling i länet samt
- följa och analysera utvecklingen av arbetet i länet samt regionala och lokala behov av stöd på området.

Polisen

Polismyndigheten – minska brottslighet och öka trygghet

Polisens uppgift är att minska brottslighet och öka människors trygghet (polislagen 1984:387). Genom brottsförebyggande arbete ska färre brott begås och polisen ska verka för att fler brott klaras upp.

I polisens arbetsuppgifter ingår bland annat följande:

- Leda och utreda brottsutredningar där det ingår att genomföra kvalitativa förstahandsåtgärder som; brottsplatsundersökning, säkra bevisning, genomföra förhör med misstänkt, målsägande (helst videospelning) och andra vittnen samt dokumentera skador. Förhör med barn under 15 år på brottsplatsen ska vara kortfattade. Fortsatta förhör ska hållas av förhørsledare med kompetens att förhöra barn på beslut av och i samråd med åklagare.
- Utföra hot- och riskbedömningar med stöd av standardiserade bedömningsinstrument.
- Skydda hotade personer och bistå med olika skyddsåtgärder med stöd av särskilda brottsoffsamordnare (BOPS).
- Informera om rättsprocessens gång och initiera målsägandebiträde.
- Anmäla till socialtjänsten enligt 14 kap 1 § socialtjänstlagen (SoL) vid misstanke om barn som utsätts för våld/bevittnar våld.
- Informera den våldsutsatta om vilken hjälp till skydd och stöd som finns att tillgå och samverka med andra myndigheter och organisationer.

Kriminalvården

Kriminalvården – verkställa straff och föreslå påföljd

Kriminalvårdens uppgift är i första hand att verkställa utdömda straff. I Kriminalvårdens arbetsuppgifter och ansvarsområden ingår följande:

- Häktes-, anstalt- och frivårdsverksamhet.
- Genomföra transporter.
- Genomföra personutredningar i brottmål samt föreslå lämplig påföljd.
- Genomföra RBM-utredning (Risk, Behov, Mottaglighet) med samtliga klienter för att kartlägga risknivåer, behovsområden och mottaglighetsfaktorer.
- Erbjuder behandlingsprogram inom partnervåld, sexualbrott samt samtal för att motivera klienter att inte återfalla i brott.
- Utarbeta handlingsplaner i samverkan med socialtjänsten för att stötta klientens frigivning och förebygga återfall i brott.
- Anmäla till socialtjänsten enligt 14 kap 1 § socialtjänstlagen (SoL) vid misstanke om att barn utsätts för våld/bevittnar våld.
- Samverka med andra myndigheter, kommuner, regionen och civilsamhälle vid behov.

Region Stockholm

Region Stockholm – god och jämlik vård

Region Stockholms största verksamhetsområde är hälso- och sjukvård. Region Stockholm ansvarar för att länets invånare får den hälso- och sjukvård samt tandvård de behöver. Verksamheten omfattar allt från sjukvård och hälsofrämjande arbete till forskning, utbildning och utveckling. Region Stockholm ansvarar för följande:

- Fastställa rutiner för upptäckt av våld och omhändertagande av våldsutsatta vuxna och barn inom hälso- och sjukvården samt tandvården.
- Ge medicinska undersökningar och vård för målgrupperna.
- Erbjuder krisomhändertagande och genomföra bedömningar av psykiska symtom samt behandling.
- Dokumentera och utfärda rättsintyg eller utlåtande.
- Uppmuntra enskild till polisanmälan och vid grova brott överväga polisanmälan.
- Arbeta i enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om våld i nära relationer (HSLF-FS 2022:39) och regionala vårdprogram.
- Anmäla till socialtjänsten enligt 14 kap 1 § socialtjänstlagen (SoL) vid misstanke om att barn utsätts för våld/bevittnar våld.
- Informera den våldsutsatta om vilken hjälp till skydd och stöd som finns att tillgå och samverka med andra myndigheter och organisationer (genom samordnad individuell plan, SIP).

ÅKLAGARMYNDIGHETEN

Åklagarmyndigheten – en viktig länk i rättskedjan

Tillsammans med polisen utreder åklagaren brott. Åklagaren lämnar direktiv till polisen om vilka åtgärder som ska utföras och värderar de bevis som finns. Samarbetet med polisen, domstol och kriminalvård är nära.

I åklagarens arbetsuppgifter ingår bland annat att:

- Leda förundersökningar.
- Fatta beslut om åtal ska väckas eller inte.
- Företräda staten vid brottmålsprocessen i domstol.

Om åklagaren är förundersökningsledare ingår bland annat att:

- Begära att domstolen förordnar offentlig försvarare, målsägandebiträde och särskild företrädare för barn.
- Ansöka om tidsbegränsat uppehållstillstånd till målsägande med hemvist i annat land för att möjliggöra medverkan i en brottsutredning.

STORSTHLM

Storsthlm – kommuner i samverkan

Storsthlm är ett förbund som samordnar samtliga kommuner i Stockholms län. Syftet är att stödja och utveckla det kommunala självstyret inom länet, tillvarata kommunernas intressen, främja samverkan mellan kommunerna och att hjälpa dem att nå sina mål om välfärd och service för medborgarna. Inom Storsthlm ansvarsområden ingår följande:

- Ansvara för länsövergripande samverkan mellan Region Stockholm och kommunerna i länet gällande hälso- och sjukvård och socialtjänst, enligt *Huvudöverenskommelse om samverkan kring hälsa, vård och omsorg*.

I länsamarbetet i Operation Kvinnofrid och *Origo* är Storsthlm's roll att bevaka och bidra med det kommunala perspektivet samt sprida information och samordna kommunerna i arbetet mot de strategiska målsättningarna.

Stockholms stad

Stockholms stad – hemvist för hälften av länets befolkning

Stockholms stad ingår i nuläget som enda kommun i länsamarbetet. Stockholms stad har inte regionalt ansvar men omfattar befolkningsmässigt hälften av länet. Stockholms stads roll i länsamarbetet är till stor del att bevaka det kommunala perspektivet.

STORSTHLM

Framtagen för samverkansplattformen

OPERATION
KVINNOFRID